Poštno tekoči račun št. 24. — Conto corrente con la posta.

na številka 20 stotink.

Izhaja: vsako sredo popoldne in soboto zjutraj. Stane za celo leto 15 L. „ pol leta 8 „ „ četrt „ 4 „ Za inozemstvo celo leto 35 L. Na naročila brez doposlane naročnine se ne moremo oziratt. Odgovorni urednik: Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 23 V Gorici, v soboto 21. marca 1925. Leto VIII.

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Oglasi se računajo po dogovoru in se plačajo v naprej. List izdaja konsorcij „GORIŠKE STRAŽE" Tisk Zadružne tiskarne v Gorici Riva Piazzutta št. 18. Uprava in uredništvo: ulica Mameli štev. 5. — (prej Scuole). —

Brez duše in srca.

Komunistična stranka si je postavila za svoj cilj spremembo sedanjega družabnega reda. Ta cilj je brezdvomno visok in plemenit in zasluži, da zastavijo zanj najboljši med dobrimi vse svoje sile. Tudi mi stremimo za tem ciljem, ker vemo, da je sedanji družabni red krivičen in izkoriščevalen. Kako doseči ta cilj? Pri tem vprašanju pa zazija med nami in komunisti globok, nepremostljiv prepd. Ne mislimo razpravljati danes o naši poti, ker smo to storili že večkrat, ogledali si bomo marveč pot komunizma.

Komunizem hoče doseči svoj cilj potom, če treba, krvave revolucije in nasilne delavske nadvlade (diktature). Eno glavnih načel komunizma je, da je treba brezobzirno pohoditi vse ovire, ki morebiti pridejo na pot. Ta surova in kruta miselnost pa neobhodno zoži človekovo umstveno obzorje in zmanjša njegovo moč spoznanja. Slepa strast postane njegova gibalna sila in okostenela pravovernost v par zvenečih in mamljivih obljub njegov duševni zaklad. Njemu se ne zdi več potrebno, da bi se poglabljal v vprašanja vsakdanjega življenja in proučeval socialne, politične in druge javne zadeve. Kot trmoglav otrok tišči vedno v ospredje svoj krvavi evangelij: revolucija, diktatura. Kdor noče slediti temu neplodnemu klicu in skuša s trezno besedo spametovati in pomiriti kratkovidnega trmoglaveža, ta je: izdajalec, prodanec, kapitalist, izkoriščevalec in kakor se še glasijo razni ljubeznivi nasloví v komunističnem slovarju. Posledice te zgrešene politike se kažejo v stranki kot celoti in pri posameznih njenih pristaših. Skoro brez izjeme v vseh državah je komunistična stranka povsem osamljena. Tudi najširokogrudnejši, najglobokejši in najnesebičnejši socialni delavci, pomislimo na Nančijo, Italijo itd., so morali pretrgati zveze z onimi, ki so se zapisali ozkosrčnemu komunističnemu programu. Skupno delo z njimi jim je bilo onemogočeno. Kakor je pa radi svoje zaslepljenosti nedostopna in nesposobna za resno in plodno delo stranka, tako vstvarja tudi za javno življenje nezmožne člane. Omejenost, v katero pahne človeka radi pičlosti idej, dela nadute in domišljave frazerje. Krvava revolucionarnost, ki jo vžiga v srcih svojih vernih, poraja ohole, nasilne ljudi. Zakrknjenost, s katero brani svoje zmotne nazore, rodi nedostopne kratkovidneže.

Ker se je poleg vsega tega odreket komunizem še veri in se vdinjal sebičnemu brezboštvu, je ostal v notranjosti prazen, brez globokosti — brez duše. Ker odklanja tudi narodno načelo in vihti svojo kadilnico mednarodnemu bogu, zametuje idejo, ki ogreva in plemeniti človekovo duševnost in ga uči požrtvovalne ljubezni, je ostal — brez srca.

Krvav in nasilen, omejen in plitev, brez duše in srca, jadra komunizem svoji pogubi nasproti.

Kaj se godi po svetu?

Severna Italija, središče vse italijanske industrije, doživlja te dni zopet čase, kakor jih je učakala že l. 1919, 1920 in 1921. Izbruhnila je stavka delavstva v velikanskih tovarnah za kovinsko industrijo. Po velikih mestih kakor Milan, Turin, Brešja, Benetke in mnogo drugih se valijo trume delavcev na prostorne trge k protestnim zborovanjem, voditelji delavstva se shajajo vsako uro na sestanke. Iz visokih tovarniškov dimnikov se ne kadijo več gosti oblaki dima, agitatorji in voditelji raznih zvez se prerivajo med množicami izstradanih ljudi, ki vpijejo: Zvišajte nam mezde, da ohranimo sebe in družine pri življenju!

Gospodarski vzroki stavke.

Pretekli teden je stopilo v stavko nad 100.000 delavcev, predvsem kovinarjev, po celi gornji Italiji. Taka velika stavka ne more izvirati le iz političnih vrelcev, zlasti v sedanjih razmerah. V tek jo more spraviti predvsem ono mogočno gibalo vseh socialnih pokretov: nagon samoohrane.

V časopisih, v zbornici, pri različnih predavanjih, povsod se je že razpravljalo o draginji, krušnem vprašanju, naraščajoči brezposelnosti, finančnih težkočah v deželi, a rešilnih smernic ni še nihče pokazal. Delavstvo pa hoče prisiliti, da jih družba končno najde. V rokah delavstva je silno orožje, stavka. To orožje sme nabrusiti, ko uvidi, da more le tem potom doseči izboljšanje svojega bednega položaja.

L. 1923. je skozi celo leto stavkalo 66.000 delavcev. Lansko leto je stopilo v vrste stavkujočih že 80.000 delavcev. Letos je to število precej narastlo. In to so uradni podatki. Te številke dajo misliti narodnim gospodarjem. Ugotovljeno je, da so bile cene za stanovanje, obleko in živež začetkom tekočega leta skoraj *šestkrat tolikšne* kot so bile l. 1914. Poglejmo zdaj, kako je pa z zvišanjem mezd. Le malokje se dobijo tako globoko s socialnim čutom prežeti delodajalci, da bi vsakega prvega stopili k delavcu, morda očetu številne družine in mu dejali: »Ta mesec so se cene zvečale za 10 ali 20 odstotkov, zato dobiš tudi ti mezdni povišek 10 ali 20%.« Resnica, bridka resnica za vse delovne sloje je pa, da so se od l. 1914. do začetka l. 1924. zvišale mezde še ne za *pet odstovkov*. Med mezdami in potrebnim za življenje je torej razlika *poldrugega odstotka*. In ta razlika se od meseca do meseca veča. Ni torej naravno in povsem razumljivo, da trkata lakota in revščina na vrata sto in tisočerih delavskih družin? Se bomo li čudili, da spuste mišičaste roke težka kladiva in stisnejo opaljene pesti?

Borba za kruh — borba za moč.

Stara resnica je, da se lačen želodec najprej upre. Človek, ki je že pri koncu svojih moči, bo šel za vsakim, ki mu od daleč kaže hlebec belega kruha. Strankarski voditelji vedo prav dobro, da je treba delavcu obljubiti človeka dostojno življenje, izboljšanje mezd, uglednejši socialni položaj in delavec se bo zapisal z dušo in s telesom tistemu, čegar besede se mu zde bolj resnične. Delavstvo snubijo vse stranke od najhujših komunistov pa do najbolj tolstih in nesocialnih kapitalistov. Tako si stranke povečajo število prostakov v svojih četah in začne se borba za dosego ciljev, ki jih ima zapisane ta ali ona stranka v svojih knjigah. Iz borbe za kruh nastane borba za moč, za politično nadvladovanje ene izmed mnogoterih strank. Ta borba bo tudi še dalje ostala taka kot je, ker sedanja družba v vedno naraščajoči industrializaciji ni več stanovska. Vse današnje življenje se odigrava v organizacijah, v strankah, v katerih so včlanjeni različni stanovi, raznovrstni poklici. Večina velikih stavk ima v današnjih razmerah tudi politično ozadje. S tega stališča je tudi treba motriti potek sedanje velike stavke kovinarjev v gornji Italiji, ki se je razširila že na Trst in ladjedelnice v Tržiču.

Začetek in potek stavke.

Fašistovska stranka je z bistrim očesom opazila takoj, ko je prišla do vrhunca svoje moči, da ji nekaj manjka. Socialistične stranke vseh kovov so imele za seboj skoro vse tvorniško delavstvo. Ako je hotel Mussolini dati svojim besedam, da je fašizem za vse stanove enako potreben, tudi resničnega življenja, je moral misliti tudi na to, kako bi svojo stranko zasidral tudi med delavstvom. Če tega ne stori bo vedno imel proti sebi po številu še zelo jake socialistične stranke. Zato je bilo treba misliti na ustanovitev fašistovskih delavskih sindikatov. V razmeroma kratkem času je imel fašizem že precej delavstva za seboj. Zdaj je bilo pa treba delavstvu tudi nekaj nuditi, ker je kruh in zopet le kruh tisto, kar v prvi vrsti zlasti v sedanjih časih budi odpor ali pa vstvaria pokorščino. Sedanje težko stanje delavstva je povzročilo, da so se fašistovski sindikati potegnili za delavce proti lastnikom tovaren. Stavkati so začeli najprej v Brešiji. Še isti dan 13. t. m. so sklenile tudi socialistične organizacije, da pozovejo svoje člane naj se pridružijo že stavkujočim delavskim sotovarišem. Z vstopom velike kovinarske delavske organizacije »Fiom« (Federazione italiana operai metallurgici) v stavko, je prenehalo delo v vsej gornji Italiji. Tako se je pripetilo prvič po dveh in pol letih, da so se vsi kovinarski delavci brez razlike strank ramo ob ramo borili za izboljšanje svojega položaja.

Do izgredov ni prišlo skoro nikjer. V tem se kaže tudi resnost stavke.

Pogajanja med delavci in gospodarji.

Zveza italijanskih industrijcev se je zbala velike nevarnosti združenega delavstva in sklicala posvetovanja. Najprej so sklenili, da se bodo odločno postavili delavstvu po robu. A voditelji fašistovskih sindikatov so tudi kazali skrajno nepopustljivost. Celo generalni tajnik fašistovske stranke Farinacci je nastopil proti industrijcem in dosegel s svojim nastopom, da je prišlo v pondeljek do sporazuma med delodajalci in fašistovsko delavsko zvezo. Pogodili so se, da bodo lastniki tovarn zvišali delavstvu dnevni povišek od 1.20 L na 2.20. To velja že od prvega marca dalje. Od časa do časa pa se bodo mezde in cene življenjskih potrebščin pretehtale in zopet vzpostavilo pravilno sorazmerje. Vsa druga še nerešena sporna vprašanja pa se bodo pretresala na posebnem sestanku, ki ga skliče ministerski predsednik. To je v glavnem vsebina sporazuma.

Takoj nato so dali fašistovski voditelji stavke povelje, naj gredo delavci zopet na delo. To se je tudi izpolnilo že v pondeljek 16. t. m.

Po dokončanih pogajanjih je izjavil Farinacci novinarjem sledeče: »Sem zelo zadovoljen, da je fašizem tako sijajno izvojeval prvo bitko na gospodarskem polju. Zmagali smo mi, izključno le mi. Socialistična in komunistična zveza kovinarjev se je sicer borila za isto zmago kot mi, a če bi se ona pogajala, bi bila zmaga neprimerno šibkejša kot je naša.« Ko so ga novinarji opomnili, da nameravajo socialisti in komunisti še naprej stavkati, je odvrnil: »Mi trdimo, da bi vsako nadaljevanje stavke ne imelo več gospodarskega značaja. Bila bi to zgolj politična stavka, ki jo bomo mi z vsemi silami zatrli.«

Novi vodje stavke.

Fašistovski vodje stavke, med temi zlasti dr. Raza in poslanec August Turati, so izdali geslo: Zmaga dobljena, vsi na delo! Fiom pa je še bila drugačnega mnenja. Na tajnih sestankih so njeni načelniki sklenili, da se mora še dalje stavkati, da doseže delavstvo ne le malenkostno izboljšanje mezd, ampak celotno urejeno delovno pogodbo. Oblastva pa so proglasom, v katerem pravijo, da so med tem pojačila varnostne oddelke, da bi delavci lahko nemoteno zopet prijeli za delo. Razen poldrugega tisoča kr. orožnikov, je bilo mobiliziranih tudi 500 miličnikov, ki so skupno z orožniki stražili vhode v delavnice in razganjali stavkujoče. Vse je kazalo, da bo morala Fiom odjeniati. Senator Corradini je napisal v glavno fašistovsko glasilo »Popolo d'Italia«: »Fašizem je izvil socializmu iz rok lastništvo nad takozvanim proletariatom. Fašizem je strl socializem, a bo izrabil njegove dobre sadove. Fašisti hočejo, kadar se pokaže potreba, voditi tudi razredno borbo, a pri vsem tem strogo pazijo na sodelovanje vseh stanov, ki so potrebni za prospeh naroda.«

Konec drugega dela stavke.

V sredo ponoči so se zopet zbrali voditelji »Fioma« in njej sorodnih zvez na posvet. Na praznik sv. Jožefa so pa že iznenadili svet z novim člani zveze pokazali trdno disciplino in dokazali, da se ne da samouprava sindikatov odstraniti; da si niso slikali nikakih lepih slik o zmagi, ker so hotel vsejati le seme, da vzklije iz njega mogočno drevo. Na koncu pozivlje vse člane, da gredo zopet na delo, a naj se pri tem zavedajo, da v Turinu tovariši še dalje stavkajo, v Trstu pa da so pravkar začeli.

Bržkone se bo pa tudi ta zadnji odmev mogočno započetega in obširno zasnovanega stavkovnega gibanja kmalu izgubil.

DNEVNE VESTI.

Zlat nauk.

Iz Fojane nam pišejo: Tudi pri nas je bilo živo politično vrvenje, a to po zaslugi par nezavednih snoparjev. Te dni pa jim je narava sama dala pretresljiv zgled, do kje sme segati smelost. Ubogemu Zamar-ju Jožefu se je nenadoma zmračil um in v tem stanju je revež tožil, kaj je on delal, ko je izdajal svoje sovaščane v Drnovku, da je tepel ljudi itd. Ko ga je naš preč. g. vikar stavil v sv. olje, mu je odtegnil desno roko, češ: ni vredna, da bi jo mazilil, kajti ž njo sem tepel uboge,

nedolžne ljudi. Svojega tovariša Kekča je prosil: Spreobrni se; kaj smo vendar mi delali? itd. Pripovedoval je sam mnogim, da ga vest radi tega najbolj grize, ker je on tepel slovenske brate, in nikdo mu *udarcev ni povrnil*. Sedaj je v Vidmu. Ko je znorel, so ga obiskali tudi D'Ottone in učitelj Šfiligoj in drugi njihovi tovariši. Ko jih je zagledal, je zatrepetal na celem svojem telesu in vzkliknil: Sedaj gredo tisti, ki so zakrivili mojo nesrečo. Kljub temu, da je bil v strah vsem vaščanom, nas je dogodek presunil in smili se nam je revež. Nauk: Ne s silo, temveč z ljubeznijo vzgojujmo se!

Manj bankovcev.

Finančno ministerstvo je sklenilo, da bo zmanjšalo obtok bankovcev za 127 milijonov lir. Zdaj bomo pa najbrž cekine dobili.

Belgijci so že obnovili porušene kraje.

Finančni minister je v belgijskem senatu poročal, da so že skoraj vsi belgijski porušeni kraji zopet vzpostavljeni. Od 1300 porušenih javnih poslopij jih je treba le še 69 pozidati. Zasebnih hiš je bilo razrušenih preko 100.000; sezidati jih je treba le še 2500. Kdaj se bodo pa v naši deželi zacelile vse rane, ki jih je zadala svetovna vojna?

Posl. Besednjak za naše šolstvo!

Dne 17. t. m. je predložil posl. Besednjak v rimski zbornici dnevni red, ki bo prišel v razpravo pri debati o proračunu za naučno ministrstvo in ga bo poslanec takrat vtemeljeval. Dnevni red zahteva, da naj bo učni jezik v šolah, kjer so narodne manjšine, njihov materni jezik.

Vojna na Turškem.

Predsednik mlade turške republike Kemal paša ne more kar tako streti upora pobunjenih Kurdov, naroda, ki prebiva na severu države, kot si je predstavljal. Baje ima uporni šejk Said do 2 milijona mož, ki so dobro opremljeni z orožjem iz raznih angleških tovaren. Angorska vlada je morala pozvati pod orožje vse moške od 24. do 38. leta. Nasilje rodi pač povsod odpor.

Tržne cene v Gorici.

Česnik kg L 10.00—12.00; karfjol L 1.40—1.80; čebula L 1.00—1.20; fižol L 2.20—2 60; koks L 3.00—3.20; krompir L 0.80—1.00; redič zelen L 4.00—6.00; redič rdeč L L 2.00—3.00; špinača L 1.20—1.40; limoni kos L 0.15—0.20; jabolka kg L 1.20—3.00; češplje suhe L 5.00—6.00; maslo L 15.00—17.00; mleko l L 1.00—1.20.

Telovadkinje

Telovadkinje, ki pridete k telovadnemu tečaju, se zglasite v nedeljo dne 22. marca ob 8. uri zjutraj v prostorih Prosvetne zveze, Corso Verdi 37, Gorica. Točno in številno! — Odbor Dekliškega oddelka.

Kje je bil prvi raj?

Nemški učenjaki so si vtepli v glavo, da morajo to dognati. V svojem prevelikem domoljubju je nek tak znanstvenik dokazal, da sta prva dva človeka živela v severni Nemčiji; kjer se razprostira zvezna država Merklenburg - Schwerin je bil pa paradiž. Pa ti vstane druga učena glava in dokaže, da ni bilo drevo spoznanja dobrega in hudega jablana, ampak — banana. Ta pa ne raste na severu, temveč le v gorkih afriških krajih. In tako iščejo učenjaki še naprej, kje je bil paradiž.

Nenavadna slovesnost.

Pred nekaj dnevi so praznovali v nekem belgijskem mestecu slovesnost, ki ni vsak dan na dnevnem redu. Osemnajst parov je obhajalo svojo zlato poroko. Slavljenci, vsi iz srednjih slojev, so se zbrali v mestni hiši, spremljali so jih sinovi in vnuki, mestni župan je pa imel svečan nagovor. To so zdrave korenine!

Pokojnina Ebertove soproge.

Soproga pred kratkim umrlega prvega predsednika nemške republike ima po zakonu pravico do pokojnine. Ta pa ni velika. Mesečno bo dobivala po 592 mark, z odbitkom davkov ji ostane čistih 550 mark. Zdaj pa primerjajte, koliko so stali nemški in avstrijski dvori s svojimi princi in nadvojvodi.

Veselo oznanilo.

Za ljubitelje glasbe prinašamo veselo vest, da bodo na jesen zopet začeli izhajati »Novi akordi«. Taki glasovi prihajajo sedaj iz Ljubljane. Vsak, ki se zanima za lepe skladbe bo z veseljem sprejel to novico. Saj so bili »Novi akordi« pod veščo roko sedanjega vseučiliščnega profesorja drja Gojmira Kreka ena izmed najboljših glasbenih revij na slovanskem jugu. Žal, da so morali med svetovno vojno prenehati. Upajmo, da nasledniki ne bodo zaostajali za predniki.

„V vodnjaku".

(K predstavi opere »V vodnjaku«). Ta znana opera je delo češkega skladatelja Viljema Blodeka, ki je bil rojen l. 1834. v Pragi. Vstopil je že kot dvanajstleten deček na pražki konservatorij, ki ga je dovršil z 18. letom. Služboval je najprej na Poljskem pri grofu Zielinskem; v Prago se je vrnil l. 1860., ko je bil imenovan profesorjem na pražkem konservatoriju, kjer je deloval do svoje obolelosti. Leta 1870. je namreč obolel na umu in je umrl leta 1874. v pražki umobolnici. Komponirati je pričel jako zgodaj. že leta 1847. je napisal sekstet za liavto, dvoje gosli, oboo, rog in pozavno; l. 1850. uverturo C-dur za orkester in l. 1852. uverturo D-mol; leto kasneje slavnostno mašo v D-dur za tri glasove in orgle. Napisal je dve skladbi k živim slikam, ki so se predstavljale v Narodnem gledališču v Pragi in zelo mnogo zborov, posvetnih in cerkvenih ter mnogo klavirskih skladb. Najznamenitejše njegovo delo pa je opera »V vodnjaku«, ki je doživela velik uspeh in ki je na repertoarju raznih opernih gledališč še danes. Del I je še na dveh drugih operah, ki jih pa ni mogel dokončati. — Pevsko in glasbeno društvo v Gorici je sprejelo v program svojih letošnjih prireditev tudi opero »V vodnjaku«, ki jo namerava vprizoriti 4. in 5. aprila t. l.

Poziv.

Korečič Anton, pok. Mihaela, pred vojno stanujoč v Gor. Vrtojbi št. 18. — se pozivlja, da se čimprej zglasi v obč. pisarni v Vrtojbi, v svrho nekega zanj prav važnega sporočila.

Županstvo v Vrtojbi.

GOSPODARSTVO.

Vojna odškodnina in vojne rekvizicije.

(Iz tajništva Kmetsko-delavske zveze. — Piše dr. Biteznik.)

(Konec.)

Kaj sledi iz našega stališča?

Radi večje jasnosti delim vse vojne oškodovance v dve skupini.

V prvo skupino

štejem vojne odškodovance, ki sploh niso še prijavili vojne škode italijanskim vojnoodškodninskim uradom. Ta skupina tudi ne more več prijaviti svoje škode italijanski financi in tudi ne more več zahtevati od Italije izplačila vojne odškodnine. Rok za vlaganje vojnoodškodninskih prošenj je namreč že davno pretekel. Zato skupino vojnih oškodov. je ostala edino še Avstrija. Samo od Avstrije pa bodo ti vojni oškodovanci mogoče vsaj nekaj dobili, če prijavijo svojo škodo s potrebnimi dokumenti (domovnica in Atto di notorieta) do 24. aprila finančni intendanci v Trstu. Zato naj prijavijo ti vojni oškodovanci svojo škodo nasproti Avstriji čimprej.

V drugo skupino

pa štejem vojne oškodovance, ki so že prijavili svojo škodo italijanski financi in zahtevali od nje izplačilo vojne odškodnine. Mnogim od teh oškodovancev je že bila izplačana vojna škoda, večina je že sklenila konkordate, oziroma ji je bila priznana vojna odškodnina potom sentenc, lepo število vojnoodškodninskih prošenj pa je še vedno nerešenih. Za to skupino gre vsa naša borba in samo za to skupino nudijo prijave morebitno nevarnost, ki jo bo odstranila, kakor upam, uradna izjava finančnega ministerstva. Zakaj? Za to skupino sta v veljavi dva zakona: to je merodajni vojnoodškodninski zakoni — ter dogovor med Italijo in Avstrijo. Ta skupina vojnih oškodovancev ima dvojno pravico: pravico do vojne odškodnine na podlagi vojnoodškodninskih zakonov, ter pravico in dolžnost prijave gotovih škod nasproti Avstriji na podlagi dogovora med Italijo in Avstrijo.

Kako bo branila ta skupina svojo dvojno pravico?

Previdnost in modrost zahteva od teh vojnih oškodovancev, da zavarujejo svoj hrbet proti obema, proti lastni državi in proti Avstriji. Braniti je treba predvsem vojnoodškodninsko pravico do lastne države, v vseh vrstah vojne škode, ki jo je vedno do danes priznavala italijanska financa in ki jo je tudi izplačevala.

Priznavala in izplačevala pa je italijanska financa do danes vse vrste vojne škode razven vojnih rekvizicij. Te je vedno črtala iz vojnoodškodninskih prošenj ter izjavljala, da jih bo morala plačati Avstrija. Teh tudi v bodočnosti ne bo priznala ital. financa v nobenem slučaju. Zato lahko brez vsake skrbi prijavljajo prizadeti čimprej rekvizicije finančni intendanci z vsemi potrebnimi dokumenti. Kakšna škoda spada brez vsakega dvoma pod rekvizicije sem že poročal v 20. štev. »Gor. Straže«. Izven rekvizicij pa se bo moral boriti vojni oškodovanec te skupine v prvi vrsti za svojo vojnoodškodninsko pravico nasproti lastni državi.

Kako in zakaj?

Vojnoodškodninski zakon mu daje to pravico. Tudi je neprimerno bolj sigurno, da bo italijanska vlada zvesta ostala svojemu vojnoodškodninskemu zakonu, kot pa je siguren uspeh prijav nasproti Avstriji. Naša narodna prislovica nas uči: Bolše, drži ga, ko ga loviti. Dogovor med Avstrijo in Italijo določuje predvsem postopanje pri ugotovitvi terjatev nasproti Avstriji, ko pa pravo in sigurno obveznost Avstrije, da bo plačala te terjatve. Kolikor ne bo že sam italijanski pristojni urad zavrnil prijav, jih bo lahko zavrnil v smislu dogovora avstrijski ugotovitveni urad. Proti tej zavrnitvi je mogoč rekurz na mešano italijansko, avstrijsko, oziroma ogrsko komisijo. Če se tu ne doseže spo-razum, bo končno nastopila kot razsodnik Švica. Za izplačilo terjatev pa ni merodajen v smislu dogovora samega resnični obstoj terjatev, temveč — tako dogovor izrecno določuje — »finančni in gospodarski položaj« Avstrije, oziroma Ogrske. Danes ni torej še gotovo, če, koliko in kdaj bo Avstrija izplačala prijavljene terjatve. Iz tega sledi, da je za vojne oškodovance s tem dogovorom zelo slabo priskrbljeno.

Praktični nasveti.

Danes pošilja finančna intendanca vojnim oškodovancem te druge skupine sledeče pozive: »Dall' esame denuncia presentata da V. S. è risultato che il danno dei suoi beni mobili o immobili fu causato dalle truppe austro-ungariche.« To pomeni: »Na podlagi pregleda Vaše vojnoodškodninske prošnje smo se prepričali, da je škodo na Vaših premičninah oziroma nepremičninah povzročilo avstroogrsko vojaštvo.« Nato formalno pozivlja stranke, da prijavijo svojo škodo z vsemi dokumenti Avstriji. *Ti slučaji so dvojni:* stranke, ki so pretrpele vojno škodo v vojnem ozemlju (pri meni so bili n. pr. iz Solkana, Kozane in drugih vojnih krajev) naj predvsem ugotovijo, če je mogoče seveda, kdo je povzročil njihovo škodo. Če so jo povzročili italijanski vojaki ko n. pr. v Solkanu skoro v vseh slučajih, naj vložijo takoj rekurz na finančino intendanco s priloženim atto di notorieta (to je od županstva potrjeno izjavo štirih prič, ki izjavljajo, da so škodo povzročili italijanski vojaki.) To je ena vrsta rekurzov.

Za vse druge slučaje pa, ko so škodo povzročili sicer avstrijski vojaki, je po mojem globokem prepričanju ravno tako nuino potreben rekurz. Seveda mora biti ta rekurz drugače sestavljen. V prihodnji »Gor. Straži« bom priobčil dva vzorca rekurzov, ki bosta služila za eno in drugo vrsto teh slučajev. Na ta način mislim, da si bodo vojni oškodovanci vsaj formalno dovoljno krili hrbet nasproti lastni državi. Borbo za stvarni uspeh bo pa morala voditi naša organizacija s poslanci in časopisjem mogoče mesece in leta. Ne smemo se niti bati boriti se za vsak posamezen in konkreten slučaj. Tu bo morala naša organizacija pokazati vstrajnost in železno energijo. Nasproti lastni državi nas čaka najbrže težka in dolgotrajna borba, da se bo spoštoval in izvrševal vojnoodškodninski zakon v vsem svojem obsegu.

Nasproti Avstriji

pa nam ostane samo pot prijave, ko bomo po odgovoru finančnega ministrstva sploh zvedeli, kaj je treba prijaviti. V svoji borbi za vojnoodškodninske pravice nasproti vladi lastne države pa bomo smeli popustiti samo v toliko, v kolikor bo naše interese in naše terjatve krila Avstrija.

Borba za pravico pa mora biti našemu ljudstvu sveta na vsakem koščku javnega in zasebnega življenja. Krivice ne smemo trpeti nikdar in nikjer. Kdor krivico trpi, je sam krivičen, četudi proti samemu sebi.

Kaj je novega na deželi?

Grozna nesreča v Volčjidragi.

Trije mrtvi, eden smrtno nevarno, sedem bolj in manj ranjenih.

Z grozo se je razširila v sredo proti večeru po Gorici in okolici pretresljiva vest: v Volčjidragi se je prigodila strahovita nesreča, ki je zahtevala več človeških žrtev.

Naš urednik je pohitel tja in dognal sledeče:

Kje se je zgodila nesreča?

Ne daleč od postaje Volčjadraga leži na desni strani ceste, ki gre proti Prvačini, opekarna posestnika Kuglota iz Vrtojbe. Upravlja jo njegov sin Aleksij Kuglot. Par sto korakov od opekarne na zgornjem kraju ceste tik ob železnični progi so večja ležišča ilovice, katero g. Kuglot koplje in vporablja za svoje izdelke. Prostor označujejo razne z vodo napolnjene jame in v bližini njih stoječe skladišče.

Kakor znano je sedaj čas, da se nakoplje ilovica, ki se potrebuje za poletje, ko se izdeluje opeka. Zato so tudi na tem ležišču pridno delali. Zadnjo sredo je bilo zaposlenih 24 delavcev-opekarjev, po domače blatarjev. Tik starih, že izrabljenih jam (grap), so začeli letos kopati in spravljati na vrh dragoceno ilovico. Prišli so že globoko v tla. Grapa, v kateri so delali, je obstojala iz dveh oddelkov, ki sta bila ločena po približno 3 m visoki

ilovnati steni (parapetu), ki je bila spodaj široka kake 3 m, v višini pa 1 m. Grapa meji na enem koncu na staro, že opuščeno jamo, drugi konec gre v celino ležišča.

Vsled zadnjih nalivov so bile stare jame, seveda tudi tista ob novi, napolnjene z vodo. V onem predelu nove grape, ki se je držal stare, so začetkom tedna prišli delavci do določene globočine. Ker je poleg tega začela v ta predel siliti voda iz opuščene grape, so šli delat v drugi predel. Ob steni celine je bil ta že nad 3 m globok. V sredo so bili vsi delavci zaposleni pri tem oddelku: eni so kopali v globočini, drugi so metali ilovico na vrh. Voda v sosednem predelu je bila precej visoka, toda to jih ni nič motilo. Niti za hip niso dvomili, da bi ilovnata stena, ki jih je ločila, ne bila dovolj močna. Kakor so mi pripovedovali ljudje, se je neki ranjenec, ko so ga spravljali v Gorico izrazil, da se je čutil tako varnega, da bi bil šel v grapo spat.

Nesreča.

Bilo je v sredo proti četrti uri popoldne. Malo poprej so se bili domenili, da bodo delali dve uri čez urnik — navadno končajo z delom ob štirih — in prvi delavec Saksida Ludvik je že razdeljeval kruh in kar so si nekateri naročili za južino. Stal je na vrhu ob robu jame. V hipu ga pretrese groza. Vidi kako se ilovnata stena zmaje in zgrne čez ozki, nekoliko več ko dva metra široki predel, vidi, kako je težka plast pokopala pod seboj in pritisnila ob steno nič hudega sluteče delavce, vidi kako dere v predel voda in je od strahovitega prizora tako presunjen, da mu pade kruh iz rok v nesrečno jamo. Tudi ostali delavci, ki so bili na vrhu so prestrašeni in pretreseni do mozga. V trenutku skoro ne vedo kaj bi, a že so zopet pri polni zavesti in hite svojim tovarišem na pomoč. Na opolzkih ilovnatih tleh je pa reševanje zelo otežkočeno.

Strahotna vest se bliskovito razširi po okolici. Od vseh strani prilete ljudje, da bi pomagali ponesrečencem. Dogode se pretresljivi prizori. Tam steguje nekdo kvišku roke, vrže jo mu vrv, a je ne more več prijeti, ker so ga že zapustile moči. Drugi se zažene z nadčloveško močjo proti vrhu, a zdrkne zopet nazaj.

Gregorič Jožef, star 34 let, iz Volčjedrage št. 126, mi je pripovedoval: Bil sem skupno z drugimi ponesrečenimi v grapi. Naenkrat zaslišim obupen krik in vidim, nevarnost. Z vso silo se zaženem proti vrhu jame in se ga primem z rokami. Toda nisem se mogel obdržati in zdrknem nazaj. Za menoj je bil 26 letni Gregorič Jožef — po imenu brat —, ki leži sedaj v bolnišnici. Primem ga za roko in potegnem nekoliko kvišku. Medtem so tudi mene že prejele rešilne roke in me spravile na varno. Bil sem pa tako zbegan in zmeden, da ne vem prav gotovo, kdo me je rešil.

Na moje vprašanje: »Ali ni bilo slišati nikakega šuma ali ropota?«, mi je odvrnil: »Prav ničesar! Nesreča je prišla nad nas kot blisk.«

Mož je nekoliko ranjen na nogi, toda ni hotel iti v bolnišnico.

Mrtvi in ranjeni.

Razun domačinov so prihiteli na kraj nesreče tudi goriški ognjegasci, goriški »Zeleni križ« ter nekateri orožniki in financi. Enega mrtveca in ranjence so spravili iz usodne grape domačini, ostalih dveh mrtvecev pa ni bilo mogoče dobiti ven na drug način kakor da so ognjegasci izčrpali iz jame vso vodo. Napeljali so cevi preko železniškega nasipa in po približno poldrugournem delu je bilo mogoče spraviti mrtveca v sosedno hišo. Ves ta čas so se ponavljali srce pretresujoči, obupni prizor.

Mrtvi so: *Bunc Jožef*, star 39 let, zapušča vdovo in šest nedoraslih otrok, njegov brat *Bunc Franc*, star 31 let, zapušča 2 otroka in vdovo v blagoslovljenem stanu, *Černic Ivan*, 27 letni mladenič; vsi so doma iz Volčjedrage. Silni pritisk ilovice in vode je vse tri zadušil in zlasti prva dva, katera so spravili iz grape ognjegasci, skoro naravnost pretrgal. Težko ranjen je Jožef Martelanc, star 22 let. Njegovo stanje je zelo opasno, ker je vsled pritiska hudo poškodovan v spodnjem delu telesa. Bolj ali manj težko ranjeni so: Saksida Franc, 32 let, Remškar Franc, 27 let, Gregorič Jožef, 26 let, Marvin Anton, 24 let, Brankovič Anton 23 let, Krpan Anton, 35 let, Abramič Anton 45 let. Razun zadnjega so vsi ranjenci neoženjeni. Vsi se zdravijo v goriški bolnišnici, kamor jih je prepeljal »Zeleni križ«. Kdaj bo pogreb nesrečnih žrtev, do trenutke še ni znano. Sodne komisije v četrtek dne 19. t. m. zvečer še ni bilo na licu mesta in leže mrtveci v hiši, ki stoji v bližini kraja nesreče, kamor so bili prvi večer preneseni. Tam jočejo obupane vdove in zapuščene sirote ob mrtvih truplih svojih dragih.

V četrtek na Jožefovo se je vršilo pravcato pobožno romanje na Volčjo drago. Od vseh strani so prihajali ljudje gledat strašni kraj nesreče in vsi razgovori so se sukali okrog tega pretresljivega dogodka.

Domačini pa so takoj izbrali odbor, ki naj poskrbi za primeren dostojen pogreb in nudi pomoč tudi osirotelim otročičem, ki niso izgubili samo svojih telesnih, temveč tudi svoje krušne očete. V ta namen so nabrali že prvi dan po domači in bližnjih vaseh *L 1332.40.*

Poziv usmiljenim srcem!

Obračamo se do vseh usmiljenih src in jih prosimo, naj priskočijo na pomoč tako kruto prizadetim družinam, ki so bile navezane na trdo delo smrtno ponesrečenih opekarjev v Volčjidragi. Spomnite se zlasti osmerice zapuščenih otrok. Vsak dar se hvaležno sprejme. Sprejema jih upravništvo »Goriške Straže«, ki jih bo tudi objavilo. *Odbor.*

Cerovo.

Minulo nedeljo so v Cerovem zaključili kmetijsko-izobraževalni tečaj, ki ga je vodil tukajšnji šolski voditelj g. Brezavšček. Udeleževalo se ga je 60 mladeničev. Na koncu so se udeleženci dali fotografirati za spomin na lepe dneve tega tečaja. Ob zaključku so v veseli družbi s svojim voditeljem nabrali za »Slovensko sirotišče« 15 L 20 st. in za »Naš Dom« 4 L. Denar je izročil g. A. Terčič iz Števerjana.

Listnica uredništva.

F. J., Ajba: Dopis nam je nerazumljiv; pojasnite nam zadevo bolj natančno ali pa se osebno zglasite pri nas.

K. I., Planina: Upamo, da je zadeva z zadnjimi dopisi zadostno pojasnjena, zato smo Vae sporočilo za enkrat odložili.

Darovi.

Za Alojzijevišče: Gospodarska zadruga v Idriji mesto cvetja na grob pok. drja A. Gregorčiča 20 L; vlčg. Kos Josip, kurat v Otaležu, 25 L. Srčna hvala!

Za Slovensko sirotišče: Čislano županstvo v Vrtojbi 100 L, na svatbi g. Ivana in Mimice Ukmar v Gorenji Branici 32 L, g. Nežka Kovačič 100 L. — Bog poplačaj stotero!

Pozdravi fantov - vojakov in naših izseljencev.

Iz Saluzza.

Slovenski fantje, ki služimo pri drugem oddelku gorskega topništva v Saluzzu pošiljamo pozdrave staršem, znancem, prijateljem, dekletom, ki nam sicer redko odgovarjajo ter želimo, da nam kmalu pride čas rešitve: sv. congedo. Pozdrave tudi »Gor. Straži«. Faletič Franc iz Livka, Trobec Vladimir iz Velikega dola na Krasu, Dakskobler Franc iz Petrovega brda, Kaučič Vladimir iz Lipe na Krasu.

Iz Conegljana.

Srčne pozdrave staršem, bratom, sestram, fantom in dekletom, obenem tudi »Goriški Straži«, ki nam olajša marsikako tužno uro, pošiljamo slovenski fantje, ki služimo pri 2. polku gorskih topničarjev v Coneglianu. Posebno se spominjamo letnika 1905 in mu kličemo: Na svidenje! Voščimo vam še vesele velikonočne praznike in potem srečno pot do nas drugih, ki Vas težko pričakujemo.

Stergar Ivan, Staroselo pri Kobaridu, Valentinčič Bernard, Plave, Maurič Srečko, Kostanjevica, Segalla Stanko, Kanal, Kante Ciril, Šmarje, Berlot Anton, Doblar.

* * *

Iz črnega dela sveta.

Naši izseljenci pišejo:

Draga »Goriška Straža«! Ker nam zvesto prinašaš novice iz naše ožje domovine, želimo, da bi tudi objavila par naših vrst. Nahajamo se v Afriki v mestu Saida. Gre nam prav dobro. Ob prostih urah pa ne pozabimo na naše slovenske pesmi, ki nam delajo kratek čas. Tu šele vemo, kaj pomeni, če je človek svoboden in ga nobeden ne zatira. Zelo nas žalosti, ker vidimo, da tudi v naših krajih ni vse tako, kot bi moralo biti.

Slednjič pošiljamo iskrene pozdrave vsem bravcem »Goriške Straže«, staršem, bratom, sestram, sorodnikom, znancem, prijateljem, vsem fantom in dekletom, gospodom urednikom, posebno pa boriteljem za naše slovenske pravice v domovini. Josip Peršič iz Šempasa pri Gorici, Franc Rupnik iz Idrije, Srečko Guzelj iz Idrije.

Iz južne Amerike.

Naš rojak nam piše iz Buenos Airesa v Braziliji: Prosim Vas, cenjeni g. urednik, da bi priobčili tole pismo v »Gor. Straži« v opomin vsem onim, ki brezmiselno silijo iz domovine v takozvano obljubljeno deželo južno Ameriko.

Že davno sem se namenil, da opišem tukajšnje razmere izseljencev. Zdaj me je pa k temu prisilil nek slučaj, ki sem ga sam doživel v tukajšnjem mestu. Srečal sem se po naključju z nekim rojakom Slovencem, ki je postaval po pristanišču. Tožil mi je, da je že poldrugi mesec tukaj, a ne more še dobiti dela. Denar, ki ga je prinesel s seboj, je že porabil, zdaj ne ve, kako se bo preživljal. Jaz se mu pa nisem nič čudil, da je brezposeln, ko ne pozna razen slovenščine nikakega drugega jezika in povrhu tega tudi ni izučen v kaki obrti. Začudil sem se pa, ko mi je pripovedoval, da so v Julijski krajini mnenja, da se tu prav dobro živi, ker je dosti dela. Naj tu povem, kako je: mizarji, kovači, mehaniki, kuharji in izborni cvetličarji zaslužijo še precej, a nimajo skoro nikjer za daljšo dobo stalnega mesta. Druge vrste rokodelcev: zidarji, čevljarji, kolarji in priproosti delavci-dninarji naj pa nikar ne hodijo sem. Dotični Slovenec mi je tudi pripovedoval, da mislijo naši rojaki v starem svetu, da v pristanišču kar čakajo agenti velikih podjetij na de-

IVAN KACIN - Gorica

Piazza N. Tomaseo (Placuta 29)

Tovarna **cerkvenih orgelj,** pneumatičen in mehaničen sistem, **harmonijev** po ameriškem in evropskem sistemu od 800 lir naprej, **glasovirjev.** Velika zaloga gosli, kitar, mandolin, **strune** vseh vrst. Kupuje in zamenjuje v vsakem stanu glasovirje, harmonije, gosli itd.

Uglasuje in popravlja vsa omenjena glazbila!

Za vsako delo se jamči.

Nove poštne pristojbine.

Od 16. t. m. t. j. od pondeljka dalje veljajo nastopne poštne pristojbine:

Vrsta	Pristojbine za Italijo, *republiko San Marino, Kolonije, Dodekanez* in Albanijo		Pristojbine za inozemstvo	
Navadna pisma *) glej opomba	do *15* gr. . . . . *za aktivne vojake razen častnikov* . .	—·60 c. —·30 „	do *20* gr. . . *za nadaljnih 20 gr.*	100 stot. 50 „
Dopisnice navadne	*za aktivne vojake razen častnikov* . .	—·40 „ —·20 „		60 „
	v istem poštnem okolišu	—·20 „		
Razglednice				
a) samo s podpisom in datumom		—·10 „		20 „
b) s 5 besedami		—·20 „		60 „
c) z več besedami		—·40 „		60 „
	v istem poštnem okoliša	—·20 „		
Posetnice s 5 besedami		—·20 „		20 „
Naznanila o smrti, rojstvu, poroki in podobnem		—·20 „		20 „
Rokopisi	do 200 gr.	—·60 „	do 250 gr. . .	100 „
	za vsakih nadaljnih 50 gr. še . . .	—·20 „	za vsakih nadaljnih 50 gr. še	20 „
Trgovski računi	do 15 gr.	—·30 „		
Vzorci brez vrednosti	do 100 gr.	—·40 „	do 100 gr. . . .	40 „
	za vsakih nadaljnih 50 gr. še . . .	—·20 „	za vsakih nadaljnih 50 gr. še	20 „
Express	poleg navadne pristojbine je treba plačati še . . .	—·70 „	poleg navadne pristojbine je treba plačati še	2.— „
Priporočeno	poleg navadne pristojbine je treba plačati še . . .	—.60 „	poleg navadne pristojbine je treba plačati še	1.— „
Poštni zavoji navadni	do 1 kg	2·50 „		
	od 1 do 3 kr . .	5·— „		
	„ 3 „ 5 „ . .	8·— „		
	„ 5 „ 10 „ . .	13·— „		
Poštni zavoji z naznačeno vrednostjo, poleg navadne poštne pristojbine, če	200 lir vrednosti	1·— „		
	za vsakih nadaljnih 100 lir	—·50 „		
Poštne nakaznice poleg pristojbine za nakaznico 10 stotink	do 25 lir	—·40 „		
	od 25 do 50 lir .	—·80 „		
	od 50 do 100 lir	1·20 „		
	od 100 do 200 lir	2·— „		
	za vsakih nadaljnih 100 lir	—·50 „		
za vojake	do 25 lir	—·20 „		

Za vsako državo različno

Opombe: *) Poštna pristojbina za navadna pisma do 20 gr. v Avstriji. Za Češko, Ogrsko, in Rumunijo je 75 st.; za vsakih nadaljnih 20 gr. še 50 st.

lavce. Povem vsem, da je to čisto navadna laž raznih agentov paroplovnih družb, ki imajo tem več odstotkov, čim več ljudi spravijo na parnik. Brezposelnost je tu skoraj taka kot v Italiji. Pač pa dobe lahko dobre službe šivilje, kuharice in tudi navadne služkinje. Taka je resnica o tej »obijubljeni deželi«.

Valuta.

Dne 18. marca si dobil :

za 100 franc. frankov	126.—	do	126.50 Lir
za 100 belg. frankov	123.—	do	125.— Lir
za 100 švic. frankov	472.—	do	475.— Lir
za 100 češ.-slov. kron	72.60	do	73.— Lir
za 100 dinarjev	39.50	do	39.60 Lir
za 1 šterling	117.10	do	117.30 Lir
za 1 dolar	24.42	do	24.52 Lir
za 1 zlato marko	5.80	do	5.90 Lir
za 100 avst. kron	0.0342	do	0.0350 Lir

Beneške obligacije.

Dne 18. marca: Srednji kurs L. 80.52, v Trstu 80.25; v Milanu 81.—, v Rimu 80.50 L.

Zaloga za stavbarstvo v Gorici.

Via Carducci - - Telefon 240

Prva goriška zaloga stavbnega in sorodnega materijala.

Zastopstvo domačih in inozemskih tvrdk.

Cement, apno, vsakovrstna opeka, cementni kvadrati za podove, enaki iz ceramike, marmorja in beneškega kamna, marmornate ploščice, litosil, parket, žaluzije na ovoj tvrdke KOMAREK iz Monakovega.

Cevi iz litega in kovanega železa, solidne potrebščine za vsakoršno industrijo in pečarje, ploščice za oblogo sten domače in inozemske, predmeti za higijenične naprave v ceramiki in v porcelanjenem železju, katramirana lepenka KOMEROFING, lesni cement, asfalt, nepremočljivi predmeti, žične mreže. **Lastna izdelava vsakovrstnih umetnih marmorjev, belih in pisanih,** kocke za mozaike, mlinski kamni domači in inozemski.

CENE BREZ KONKURENCE.

KUPIM BARAKE, ki služijo za stanovanja. Plačam visoke cene. Bravin Luigi — Podgora-(Gorica).

NA PRODAJ JE mala hišica za svoto c.a 25.000 L v bližini Corso Vitt. Em. III. v Gorici. Informacije daje uprava lista.

DVA ČEVLJARSKA UČENCA, katera imata res veselje, sprejme takoj Anton Jakelj, čevljarski mojster v Logu pod Mangartom. - Hrana in stanovanje v hiši.

Röntgenologični zavod

za zdravljenje in diagnostiko

primarija Dr. A. DE FIORI

V GORICI, CORSO VITT. EM. III. št. 14

SPREJEMA OD 9 - 12 IN 2 - 4

Lloyd Sabaudo.

Prihodnje vožnje:

v Severno Ameriko

»*Conte Verde*« 30. april 1925.
Iz Genove v Njujork v 9 dneh.

v Južno Ameriko

»*Principessa Giovanna*« 16. april 1925
»*Tomaso di Savoia*« 20. III. 1925.
Iz Genove v Buones Aires 19 dni.

Izvanredna vožnja:

»*Conte Rosso*« 9. aprila 1925.
Iz Genove v Buones Aires v 13½ dneh.

v Avstralijo

»*Re d'Italia*« 25. april 1925.

Informacije daje in sprejema predprodaja naročila na vozne listke zastopnik

F. Rosich. Gorica,
Via Contavalle št. 4.

TVORNICA MIANI

VIDEM - ČERVINJAN

DROŽJA

Zaloga in prodajalna pri pekovskem sindikatu

Gorica, Piazza della Vittoria 16, znotraj.

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke v Gorici

Corso Verdi „Trgovski Dom"

Telefon št. 50 — Brzojavni naslov: Ljubljanska banka

Delniška glavnica in rezerve:	**CENTRALA**	Rezerva S H S
Din. 50,000.000	**LJUBLJANA**	**Din. 10,000.000**

Podružnice: Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metkovič, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje: na vložne knjižice po čistih 4% (davek plača banka sama). Na tekoči račun ter proti odpovedi najbolje po dogovoru.

Sprejema tudi dinarske vloge in jih obrestuje najugodneje. — — Izvršuje denarna nakazila na tu- in inozemstvo. — Nakupuje in prodaja svakovrstne valute, vrednostne papirje in srečke.

Plača vedno priznano najvišje dnevne cene za obveznice vojne odškodnine (bone).

Izvršuje sploh vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantneje.

Andrej Mavrič

Via Carducci 3 — GORICA — Via Carducci 3

Velika zaloga moškega in ženskega sukna, hlačevine, zefirja, perkala. Velika izbera češkega platna in raznega perila, kakor tudi gradla za postelje, volne, žime, bombaža, izgotovljene postelje in vzmeti.

Največja izbera izgotovljenih oblek za moške in dečke.

Lastna krojačnica, katera sprejme vsako naročilo, ga izvrši točno in po zmernih cenah.

Za obilen obisk se najtopleje priporoča udani ANDREJ MAVRIČ.

Blago solidno! Cene zmerne!

Na drobno! Na debelo!